

REALIZÁCIA PROJEKTU KONFLIKT V 7. ROČNÍKU ZÁKLADNEJ ŠKOLY

„MEDZINÁRODNÝ KONFLIKT“

Výtvarno-komunikačný projekt *Konflikt* s námetom „**MEDZINÁRODNÝ KONFLIKT**“ bol realizovaný v Základnej škole - Lemešany, počas troch mesiacov v rozsahu 8 vyučovacích hodín (2 - hodinové 45 minútové jednotky). Účastníkom projektu bola pracovná skupina triedy 7. ročníka, s počtom 24 žiakov, vo veku 12 - 13 rokov.

Uvádzame hodnotenie žiakov 7. ročníka triednym učiteľom. V triede sú výrazné individuality s priemerným prospechom. Správanie žiakov v triede je bez závažných priestupkov, nie sú problémy s dochádzkou chlapci aj dievčatá sa grupujú do skupín, (každá má svojho vodcu) podľa záujmov, miesta bydliska, rešpektujú svoje výsledky v učení. Sú vo veku, keď chlapci odmietajú spolupracovať s dievčatami a naopak.

Jednou z cieľov projektu Konflikt bolo preklenie obdobia krízy výtvarného prejavu detí. V období 12-tého - 14-tého roku dieťaťa je badateľná kríza výtvarného prejavu. Súvisí to s charakteristikou pubertálneho obdobia jedinca, s vysokým hodnotením kvalít vlastnej osobnosti, neadekvátnym hodnotením svojich skúseností, zručností i svojich názorov a postojov. Naivný výtvarný prejav mladšieho školského veku dieťaťa je rezolútne zamietaný, ale k zrelému výtvarnému názoru a prejavu sa ešte pubescenti nedopracovali. Z hľadiska prirodzeného vývinu detského výtvarného prejavu, to ani nie je možné. Nachádzajú sa v období dozrievania, ujasňovania, kryštalizácie individuálneho výtvarného prejavu a estetického myslenia. Je to veľmi cenné a dôležité obdobie, z ktorého vychádza nová osobnosť. Skúsenosti pedagogickej praxe hovoria o mimoriadne náročnej a zložitej práci s mládežou v tomto období, pretože sa k lepším pozitívam pubertálneho veku pridružuje i výtvarná a emocionálna uzavretosť. Tie spôsobujú pokles výtvarnej aktivity, nezáujem o umenie a výtvarnú činnosť, prameniáciu z vnútorného konfliktu presvedčenia o vlastných kvalitách a konkrétneho stavu reálnych schopností.

Nezáujem o výtvarnú tvorbu nie je pravdivý, je len alibi, za ktorým sa skrýva neistota žiakov. S týmto poznatkom sme pristúpili k pedagogickému pôsobeniu

a snažili sme sa vhodne prispôbovať obsah a metódy výučby výtvarnej výchovy žiakov v období tzv. krízy detského výtvarného prejavu. Snažili sme sa pre žiakov vybrať jednoduché aktivity tak, aby sa mohli naplno prejaviť a aby pochopili význam pojmov, informácií a výtvarných techník.

Aj v tejto triede sme dbali na *princípy komunikácie* (žiaci sa mali naučiť chápať javy plynúce v problematike Konflikt, z viacerých hľadísk, vážiť si rôznosť názorov, spôsobov myslenia a svetonázorov spolužiakov), *princíp vzťahov* (spájať u žiakov schopnosti, skúsenosti a zážitky; pomáhať žiakom spájať nové pojmy s už poznanými tak, aby sa rozvíjal ich pohľad na globálny svet a z neho čerpať námety k riešeniu Konfliktu) a *princíp komunity* (každá trieda predstavovala potenciálne spoločenstvo ľudí, ktoré sa venovalo vzdelávaniu a tvorivosti počas celej realizácie projektu, preto mali byť žiaci voči sebe ohľaduplní a vážiť si jeden druhého).

CIELE

Cieľom vo výtvarno-komunikačnom projekte bolo cieľavedomé rozvíjanie vnímania a pozornosti k problematike Konfliktu, ako predpokladu rozvoja myslenia a komunikatívnych schopností. Cieľom projektu Konfliktu bol rozvoj fantázie a kreativity.

Cieľom bolo podporiť a prepojiť priestorovú predstavivosť s a orientáciou v spoločenskom dianí (doma i v zahraničí). Schopnosť hľadať informácie k riešeniu problémov vo viacerých oblastiach a odvetviach. Vedomé oboznámenie sa s pojmami (konflikt, empatia, koláž, asambláž, chiazmáž, montáž, objekt, inštalácia a technika kašírovania).

MOTIVÁCIA

Projekt Konflikt bol možnosťou, ako spolu so žiakmi, toto obdobie dozrievania využiť v prospech výtvarnej komunikácii, kde mali možnosť slobodne vyjadriť svoje názory, pocity a postoje s vedomím ich akceptácie, počas celého priebehu realizácie námetov k problematike, vychádzajúcej z literárneho diela J. P. Sartra.

Za motivačný prvok sme pokladali princíp nekladenia dôrazu, iba na zručnosť (napr. pri Stavaní objektu), ale vyzdvihnutie procesuálnej hodnoty výtvarnej činnosti, hodnoty kreatívneho myslenia a cítenia v procese tvorby, ktorý dával žiakom určitú dávku istoty a tým ich motivoval k výtvarným aktivitám (Hra na konflikt).

Orientácia na spoločenské dianie a prepojenie predmetu výtvarnej výchovy s inými predmetmi (napr. etická výchova, dejepis) viedlo k motivácii hľadania informácií o problémoch človeka, spoločnosti, sveta a dejín. Motivované vnímanie

žiacov príbehom muža a ženy, ktorí sa pri počatí dieťaťa vzdávajú zodpovednosti za jeho narodenie, či smrť, sa stalo východiskom pre ďalšie kreatívne aktivity v procese výtvarnej komunikácie projektu Konflikt.

PRIEBEH REALIZÁCIE

Úvodná hodina projektu zahŕňala, etické a komunikačné aktivity, rozdelenie skupín a tvorbu návrhov. V úvode sme venovali veľkú pozornosť otázkam komunikácie o Konflikte uvedením úryvku z diela J. P. Sartra, o probléme medzi milujúcimi ľuďmi, budúcimi rodičmi a ich postoji k zodpovednosti za počatie nového života dieťaťa. Ďalej sme sústredili pozornosť analýze výsledkov vyjadrených vo verbálnej a abstraktnej rovine, ktoré sa týkali brainstormingovej aktivity¹ (Hry na konflikt).

Uvádzame stručné zhrnutie priebehu realizácie projektu od začiatku predstavenia projektu (stručné - čo ich bude čakať, čo sa dozvedia v priebehu projektu, a aké pomôcky budú môcť používať počas celej realizácii projektu), prezentácia pravidiel práce v priebehu projektu (spoločne so žiakmi sme si vytvorili pravidlá správania sa s dôrazom na osobnú zodpovednosť), monológ úryvku o konfliktnej udalosti medzi postavami románu J. P. Sartra a diskusia, rozhovor o situácii, ktorá bola príčinou rozhodovania o živote alebo smrti nenarodeného dieťaťa.

Reflexia: Žiaci sa od tejto témy ustavične odklášali a sústredili svoju pozornosť na konflikt v USA a Európe, čím sa zmenil priebeh pôvodnej predstavy o výsledkoch projektu zameraného na otázky konfliktov v zodpovednosti, vzťahoch, osamelosti, práv na život, či práv a slobôd dieťaťa. - diskusia

Prostredníctvom otvorených otázok zameraných na uvedenú problematiku sme od žiakov očakávali odpovede a podnecovali k tomu aj ich myslenie.

Pozornosť sme venovali otázkam o konflikte v partnerskom vzťahu postáv pri počatí a zavrnutí dieťaťa. Pokračovali sme eticko-komunikačnou aktivitou. Touto cestou komunikácie sme rozbehli aktivitu, ktorou mali žiaci vyjadriť vlastné postoje, myšlienky a námety k téme Konflikt.

Poznámky

- 1 *Brainstorming* (z angl. – burenie mozgov). Jedna z techník zameraná na rozvoj tvorivého myslenia. Opiera sa o skupinovú diskusiu a skupinové riešenie problémov. Brainstorming má dve fázy. 1. spontánne produkovanie nápadov, myšlienok (je zakázané nápady hodnotiť

alebo kritizovať), 2. nápady sa analyzujú, prepracúvajú a dopĺňajú s cieľom nájsť čo najlepšie a netradičné riešenie.